

Valtuustoaloite mielenterveystaitojen opettamisesta Iisalmen kouluissa

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 310

Vihreä valtuustoryhmä jätti 16.9.2020 valtuustoaloitteen koskien mielenterveystaitojen opettamista Iisalmen kouluissa kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.11.2020 § 83.

Nuorten mielenterveyden ongelmat ovat kasvussa, myös Iisalmissa. Korona on lisännyt nuorten huolta omasta jaksamisesta. Viimeisimmän kouluterveyskyselyn mukaan iisalmelaisista 8.-9.luokkalaisista nuorista 14 % on kokenut kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. 32 % heistä on ollut huolissaan mielialasta kuluneen vuoden aikana, siis joka kolmas kasi- ja ysiluokkalainen.

Koulut opettavat nuorille monenlaisia elämässä tärkeitä taitoja. Esimerkiksi hengenpelastustaitoja opetellaan yläkoulun terveystiedossa. Monelle nuorelle ja aikuisellekin voisi olla hyötyä siitä, miten toimitaan, kun koulukaveri saa paniikkikohtauksen tai ystävä on itsetuhoinen.

Mielenterveystaidot ja mielenterveyden ensiapu ovat yhtä tärkeitä kuin mikä tahansa muu ensiapu. Mielenterveyden ongelmiin pitäisi suhtautua yhtä suurella vakavuudella kuin murtuneeseen jalkaan, diabetekseen tai hammassärkyyn. Paljon on edelleen tehtävä, että mielenterveysongelmien tieltä poistetaan ennakkoluuloja ja stigmaa.

Mielenterveystaitojen koulutuksessa opettajille ja oppilaille käydään läpi oman hyvinvoinnin vahvistamisen perusteet, ohjeita riskitilanteiden tunnistamiseen ja muiden auttamiseen, oppimateriaalia elämänkriiseistä selviämiseen ja erilaisten mielenterveyden häiriöiden tunnistamiseen. Arkipäivän mielenterveystaitojen vahvistamiseen kouluissa on tutkitut mallit. Niillä voimme ennaltaehkäistä lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmia, kiusaamista ja kouluväkivaltaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut haluamme, että Juhani Ahon koulussa toteutetaan kokeilu, jossa opetetaan mielenterveystaidot koulun oppilaille ja opettajille. Kokeilun perusteella mielenterveystaitojen opettamisen voi laajentaa kaikkiin iisalmelaisiin kouluihin.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa ja lähettää sen valmisteltavaksi sivistys- ja hyvinvointitoimialalle. Aloite on käsiteltävä 16.5.2021 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet

toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen
hallintosihteeri Eija Sirviö
rehtori Mari Lyyra / Juhani Ahon koulu
apulaisrehtori Markku Kumpulainen / Juhani Ahon koulu

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 21.4.2021 § 47

Valmistelu

Valmistelijana rehtori Mari Lyyra p. p. 040 057 1099

Vihreä valtuustoryhmä jätti 16.9.2020 valtuustoaloitteen koskien mielenterveystaitojen opettamista Iisalmen kouluissa kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.11.2020 § 83.

Aloitteen keskeisenä sisältönä oli esitys Juhani Ahon koulussa toteutettavasta kokeilusta, jossa opetetaan mielenterveystaitoja koulun oppilaille ja opettajille. Aloitteen tekijöiden esityksenä oli lisäksi, että kokeilun perusteella mielenterveystaitojen opettamisen voisi laajentaa kaikkiin iisalmelaisiin kouluihin.

Kaupunginhallitus merkitsi aloitteen tietoonsa ja lähetti sen valmisteltavaksi sivistys- ja hyvinvointitoimialalle.

Juhani Ahon koulussa on valmisteltu aloitteen toimeenpanoa. Opettajille ja koulun muulle kasvatushenkilöstölle tarjotaan lukuvuoden 2021-22 alkupuolella Snellman-kesäyliopiston kautta toteutettu nuorten mielenterveyden ensiapu -koulutus vesokoulutuksena. Tämä on jatkoa jo aiemmin toteutetulle Ylä-Savon soten henkilöstön koulun henkilökunnalle järjestämälle lasten ja nuorten mielenterveyteen liittyvälle koulutukselle. Hyvinvointi kokonaisuudessaan on osa perusopetuksen arvoperustaa ja sisältyy

perusopetuksen laaja-alaisiin tavoitteisiin ja perusopetuksen toimintakulttuuriin. Mielenterveystaidot ja psyykkinen toimintakyky kuuluvat lisäksi mm. terveystiedon ja liikunnan opetukseen. Myös muissa oppiaineissa käsitellään hyvinvointiin liittyviä teemoja.

Koulun yhteisöllisessä ja yksilöllisessä oppilashuoltotyössä mielenterveyden kysymysten parissa työskennellään koulussa päivittäin. Korona-aikana koulun yhteisöllisyys on toteutunut eri tavoin kuin normaaliaikana. Paluu arjen yhteisöllisiin toimintatapoihin, mahdollisten oppimisvajeiden paikkaaminen ja tuen tarjoaminen niin yksilöllisesti kuin yhteisönkin tasolla ovat korona-ajan jälkeen ajankohtaisia tavoitteita.

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakoarviointimenettely

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta

2 osaava ja hyvinvoiva iisalmelainen

3 toimiva ja turvallinen Iisalmi

5 Iisalmi osaa ja innostaa!

Päätös on pitkävaikutteinen

Päätöksellä ei ole erityisiä yritysvaikutuksia.

Päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin-

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen yläkoulussa toteutettavat toimenpiteet.

Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet

kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto, hallintojohtaja Tiina Karppinen ja hallintosihteeri Minna Koukkari
Juhani Ahon koulun rehtori Mari Lyyra

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 133

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen yläkoulussa toteutettavat toimenpiteet. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

kaupunginvaltuustolle
Juhani Ahon koulun rehtori Mari Lyyra